

IV. Съдържание на авторското право

10. Обща характеристика

Субективното авторско право е всъщност събирателно понятие и представлява сноп от отделни права или както често се казва - от отделни правомощия (в случая “права” и “правомощия” са синоними).

Има правомощия, които са присъщи на всички видове автори и са приложими спрямо всички видове произведения. Такова е например правото на автора да се нарече автор на своето произведение.

Нашият закон, както това е почти навсякъде по света, разделя авторските права на неимуществени (лични) и имуществени.

11. Неимуществени (лични) авторски права

Член 15 от ЗАПСП изброява осем вида неимуществени права.

1. Авторът има право да реши дали създаденото от него произведение може да бъде разгласявано и да определи времето, мястото и начина, по който да стане това.

След смъртта на автора неимуществените му права се упражняват от наследниците му до изтичането на срока за закрила на цялото авторско право.

12. Имуществени авторски права

Всъщност имущественото право на автора е едно - да използва създаденото от него произведение и да разрешава използването му от други лица.

1. **Разпространението на оригинала** или на екземпляри от произведението сред неограничен брой лица.

2. Публичното представяне и публичното изпълнение на произведението. Тук всъщност става дума за два отделни начина на използване, обединени в един текст, защото имат много общи черти и понякога е трудно да се прокара граница между тях.

Вносът и износът на екземпляри от произведението в търговско количество, независимо дали са произведени законно, или в нарушение на правото на възпроизвеждане.

13. Допустимо свободно използване на произведения

Такива изключения предвиждат всички авторскоправни законодателства по света. Тъй като тези изключения са все пак накърняване на правомощията, гарантирани на автора от закона, с тях не трябва да се злоупотребява.

Първата група е значително по-голяма. Законът допуска използване на произведения без съгласието на автора и без заплащане на възнаграждение в следните случаи:

1. При временно възпроизвеждане на произведения, ако то има преходен или инцидентен характер, няма самостоятелно значение, съставлява неделима и съществена част от технически процес и се прави с единствена цел на позволи;

Втората група ограничения обхваща случаите, при които законът разрешава свободно използване без съгласието на автора, но със заплащане на компенсационно възнаграждение.

14. □ Използване на компютърни програми

При компютърните програми, които са пълноправен, но малко особен обект на авторското право, въпросът с правата при използването им има някои специфики в сравнение